

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2021

Monika Málková

Univerzita Pardubice
Fakulta Ekonomicko-správní

Neziskové organizace a jejich zapojení do boje proti korupci
Bakalářská práce

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Monika Málková**
Osobní číslo: **E18101**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa: Ekonomika pro kriminalisty a celníky**
Téma práce: **Neziskové organizace a jejich zapojení do boje proti korupci**
Zadávající katedra: **Ústav správních a sociálních věd**

Zásady pro vypracování

Organizace spojených národů je iniciátorem veřejné UNCAC, který sdružuje neziskové organizace bojující proti korupci tím, že drží téma korupce v popředí zájmů relevantních aktérů. Těmi jsou vlády na všech úrovních organizace státu, politické strany a voliči. Cílem práce je zmapování a zhodnocení práce neziskových organizací bojujících proti korupci v České republice a jejich zapojení do vládních strategií boje proti korupci od vzniku České republiky.

Osnova:

- Boj proti korupci v České republice a místo neziskových organizací v tomto úsilí.
- Neziskové organizace bojující proti korupci v České republice.
- Některé kauzy a řešené případy neziskovými organizacemi.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BOUKAL, P. *Nestátní neziskové organizace: teorie a praxe*. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2009. 303 s. ISBN: 978-80-245-1650-9.
DANČÁK, B., HLOUŠEK V., a ŠIMÍČEK, V., *Korupce: projevy a potírání v České republice a Evropské unii*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2006. ISBN 80-210-4062-9.
FRIČ, P. *Neziskový sektor v ČR: výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University*. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. ISBN 80- 86432-04-1.
FRIČ, P. aj. *Občanský sektor v ohrožení?*, Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2016.(Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-243-2.
HOOD, Ch., HEALD, D. *Transparency: the key to better governance?* Oxford: Oxford University Press, 2006. 246 pp. ISBN 0-19-726383-6.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Mgr. Bohuslav Pernica, Ph.D.**
Ústav správních a sociálních věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2021**

L.S.

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2020

Prohlašuji:

Práci s názvem Neziskové organizace a jejich zapojení do boje proti korupci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30.11. 2021

Monika Málková, v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří Ing. Mgr. Bohuslavu Pernicovi, Ph.D., za odborné vedení, trpělivost a ochotu, kterou mi věnoval v průběhu zpracování této bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat mé rodině a kamarádce Kristýně za podporu po celou dobu studia.

ANOTACE

Bakalářská práce se zaměřuje na vysvětlení pojmu korupce a neziskové organizace. Cílem této práce je zmapování a zhodnocení práce neziskových organizací bojujících proti korupci v České republice a jejich zapojení do vládních strategií boje proti korupci od vzniku České republiky. Analýzou dokumentů, upravujících boj proti korupci, bylo zjištěno, že mají nezastupitelné místo v boji proti korupci, protože udržují téma korupce v popředí zájmu české veřejnosti. Nejdůležitějšími dvě organizace jsou Transparency International – Česká republika, o.p.s. a Oživení, z.s., která je součástí koalice OSN proti korupci.

KLÍČOVÁ SLOVA

korupce, neziskové organizace, neziskový sektor

TITLE

Non-profit organizations and their involvement in the fight against corruption

ANNOTATION

The Bachelor thesis focuses on explanation of the concept of corruption and non-profit organizations. The aim of this thesis is to map and evaluate the work of non-profit organizations fighting corruption in the Czech Republic and their involvement in government strategies to fight corruption since establishment of the Czech Republic. An analysis of the documents regulating the fight against corruption revealed that they have an irreplaceable place in the fight against corruption at the forefront of the Czech public's interest. The two most important organizations are the Transparency International – Czech Republic, o.p.s. and the Oživení, z.s., which is part of the UN coalition against corruption.

.

KEYWORDS

Corruption, nonprofit organizations, nonprofit sector

OBSAH

ÚVOD	1
1 Pojem korupce	2
1.1 Charakteristika korupce	2
1.2 Druhy korupce	3
1.3 Měření korupce	6
1.4 Úmluva OSN proti korupci (UNCAC)	9
2 Neziskový sektor v boji proti korupci.....	12
2.1 Pozice neziskového sektoru v ekonomice	12
2.2 Charakteristika neziskové organizace	13
2.3 Právní formy neziskových organizací.....	18
3 Neziskové organizace v boji proti korupci	21
3.1 Dokumenty upravující boj proti korupci v České republice.....	21
3.2 Metodologie případové studie	25
3.3 Transparency International – Česká republika, o.p.s.....	26
3.4 Oživení, z.s.	29
3.5 Nadační fond proti korupci	31
3.6 Kverulant, o.p.s.	32
3.7 Růžový panter	34
ZÁVĚR	36
POUŽITÁ LITERATURA	37
PŘÍLOHY	41
PŘÍLOHA A – VÝPIS Z REJSTŘÍKU – TRANSPARENCY INTERNATIONAL – Česká republiky, o.p.s.....	42
PŘÍLOHA B – VÝPIS Z REJSTŘÍKU – OŽIVENÍ, o. s.....	43
PŘÍLOHA C – VÝPIS Z REJSTŘÍKU – NADAČNÍ FOND PROTI KORUPCI.....	44
PŘÍLOHA D – VÝPIS Z REJSTŘÍKU – KVERULANT.org, o.p.s.....	45
PŘÍLOHA E – VÝPIS Z REJSTŘÍKU – RŮŽOVÝ PANTER.....	46

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Pestoffův trojúhelník	12
---	----

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Možnosti měření korupce	7
Tabulka 2 – Typologie neziskových organizací podle funkcí	16
Tabulka 4 – Rozdělení neziskového sektoru podle obecného zaměření a sledovaného zájmu	17
Tabulka 5 – Vývoj počtu neziskových organizací v České republice v letech 2005, 2010, 2015 a 2020.....	19
Tabulka 6 – Souhrn dokumentů upravujících boj proti korupci a jednotlivých vlád od roku 1999–2022	21
Tabulka 7 – Vybrané neziskové organizace bojující proti korupci	26

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

CPI	Index vnímání korupce (Corruption Perception Index)
CVVM	Centrum pro výzkum veřejného mínění
Č.	číslo
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
GRECO	Skupina států proti korupci (Group of states against corruption)
IT	informační technologie
NFPK	Nadační fond proti korupci
NFPK	Nadační fond proti korupci
NO	nezisková organizace
OLAF	Úřad pro boj proti podvodům (European Anti-Fraud Office)
OSN	Organizace spojených národů
RVNNO	Rada vlády pro nestátní neziskové organizace
TI	Transparency International
UNCAC	Úmluva OSN proti korupci (United Nations Convention against Corruption)
USD	americký dolar
WGI	Indikátory celosvětové správy (Worldwide Governance Indicators)

ÚVOD

Korupce v České republice se pohybuje mezi prvními třemi nejvýznamnějšími problémy, kterým má vláda věnovat pozornost. (CVVM, 2018) Aby se společnost korupce zbavila nebo ji alespoň částečně potlačila, měl by každý člověk začít u sebe, protože pokud lidé nezačnou korupci brát jako něco špatného, snadno si na ni zvyknou a budou ji brát jako běžnou součást jejich životů.

Tato bakalářská práce se zabývá oblastí zájmů neziskových organizací, a to bojem proti korupci. Nabízí otázku, proč by se neziskové organizace měly zabývat bojem proti korupci? Korupční kauzy jsou mnohdy spojené s manipulací s veřejnými prostředky, a proto může vznikat nedůvěra v samotné veřejné instituce. Mnohdy se pak stává, že korupční kauza související s výkonem veřejné správy je zametena takzvaně „pod koberec“. A proto mají v boji proti korupci stále větší význam mezinárodní organizace, jako je například Organizace spojených národů (OSN) ale zejména advokační neziskové organizace, které mají boj proti korupci jako hlavní zaměření jejich činnosti. **Cílem práce je zmapování a zhodnocení práce neziskových organizací bojujících proti korupci v České republice a jejich zapojení do vládních strategií boje proti korupci od vzniku České republiky.**

Práce se dělí na tři kapitoly. První kapitola se zabývá vysvětlením pojmu korupce, jak se korupce člení, jak ji můžeme měřit a charakteristikou Úmluvy OSN proti korupci (UNCAC). Úmluva OSN podporuje koalici proti korupci. Koalice proti korupci znamená řetězec neziskových organizací, které, tím, že medializují konkrétní korupční kauzy, jednotlivým vládám připomínají, že by korupci měli řešit. Druhá kapitola je zaměřena na neziskový sektor v boji proti korupci, pozici neziskového sektoru v ekonomice, což lze snad demonstrovat pomocí Pestoffova trojúhelníku, vysvětlení pojmu nezisková organizace, jakých právních forem může nabývat. Třetí kapitola se věnuje analýze konkrétních neziskových organizací bojujících proti korupci a popisu konkrétních řešených kauz. Dále se věnuje zapojením do vládních strategií boje proti korupci od vzniku České republiky.

1 Pojem korupce

Máme-li porozumět tomu, na co se soustředí neziskové organizace, pak je potřeba vysvětlit pojem korupce, druhy korupce a způsoby jejího měření i vztah organizace OSN pro podporu neziskového sektoru. Důležitou roli v tomto směru hraje dokument UNCAC podepsaný koalicí proti korupci OSN.

1.1 Charakteristika korupce

Korupce je fakt, který doprovází lidstvo od nepaměti, proto lze korupci najít v Bibli nebo také v Chamurappiho zákoníku. Mezi známý první korupční případ také patří to, když Jidáš za třicet stříbrných zradil svého pána. První zmínky o korupci v Bibli: „*Nepřevrátíš právo, nebudeš nikomu stranit, nepřijmeš úplatek. Úplatek oslepuje oči moudrých a překrucuje slova spravedlivých*“ (Starý zákon, Pátá Mojžíšova, kapitola 16, verš 19). „*Nebudeš brát úplatek, neboť úplatek oslepuje i ty, kdo mají oči otevřené, a vede k překrucování záležitostí spravedlivých*“ (Starý zákon, Druhá Mojžíšova, kapitola 23, verš 8). Korupce tedy existovala již před dvěma tisíci lety a lidstvo doprovází až do současné doby. (Česká biblická společnost, 1993)

Korupce se vyskytovala i na českém území. Za etapu největšího rozmachu korupce je pokládáno období rakousko-uherské „osvícené“ byrokracie, dále také 20. století, kdy na českém území vládl socialismus. Po sametové revoluci korupce nezaniká, ale přeměňuje se do různých nových forem. (Volejníková, 2007, 287)

Korupci definují různí autoři. Dančák, Hloušek a Šimíček (2006, 25) definují korupci jako: „*jeden z aktuálních problémů, jenž zasahuje všechny sféry a úrovně společnosti. Můžeme ji chápat jako zneužití postavení pro dosažení soukromého (rodinného, osobního nebo i úzce skupinového), finančního, statusového nebo jiného zisku, služeb či protislužeb, může nabývat nejrůznějších podob, ale vždy se jí účastní minimálně dvě strany.*“ Nejpoužívanější definicí je definice od Světové banky, která korupci vysvětluje jako: „*zneužití veřejné pravomoci pro soukromý prospěch.*“ (Světová banka, 1995)

Podle Roudného a Zilvara (2001, 7) se korupce se účastní tři aktéři:

- korumpující,
- korumpovaný,
- poškozený.

Podle Roudného a Zilvara (2001) patří mezi aktivní aktéry korumpující a korumpovaný, kteří mezi sebou mají přímý vztah, získávají užitek neboli neoprávněný zisk. Mezi poškozeného je možné zařadit například účastníka výběrového řízení. Jedná se o poctivého konkurenta, jenž je hoden společenského uznání. Dalšími poškozenými mohou být komunity. Její členové však často neví, že jsou poškozováni. Z důvodu toho, že poškození korupce není na první pohled zcela rozpoznatelné.

1.2 Druhy korupce

Literatura nabízí řadu druhů podle různých kritérií. Nejjednodušší rozdělení je podle velikosti a to tzv. na malou a velkou korupci.

Malá korupce (petty corruption) je většinou spojována s každodenními činnostmi občanů. Za malou korupci lze považovat malé úplatky, které neposkytují žádnou velkou výhodu. Do malé korupce je zapojeno více účastníků, avšak úplatky jsou relativně menší než u velké korupce. Malá korupce není nijak nebezpečná, ale pokud by se vyskytovala ve velké míře, mohla by mít vážnější důsledky než velká korupce. (Volejníková 2007,22)

Podle Dančáka, Hlouška a Šimíčka (2006, 14) můžeme o malé korupci hovořit v nadcházejících příkladech:

- podplácení úředníků,
- záměrně nepřehledná regulace,
- zatemňování pravidel,
- špatná organizace (nejasné vztahy podřízenosti a nadřízenosti),
- zneužívání pravomocí vyplívající z dozorové činnosti veřejné správy.

Velká korupce (political corruption, grand corruption) se ve společnosti neobjevuje příliš často. Je spojována s korupcí vlivných politiků a předních představitelů veřejného a

společenského života. Úplatky většinou dosahují velkých rozměrů a těžko se odhalují. Podle autorů Dančáka, Hlouška a Šimíčka (2006, 15) se vykytuje v těchto formách:

- zpronevěra veřejných zdrojů,
- nehospodárné užívání veřejných zdrojů,
- soukromý prospěch z privatizace,
- zneužití veřejné moci udělování veřejné zakázky,
- přidělování monopolních licencí,
- zisk důležitých, běžně nedostupných informací,
- zločiny bílých límečků.

Dále existuje klasifikace ve vertikálních a horizontálních strukturách. S korupcí ve vertikální struktuře je možné se setkat v institucích „*se silnou hierarchickou strukturou a závislostí na nadřízených*“. (Dančák, Hloušek a Šimíček, 2006, 16) O zvýšeném výskytu tohoto druhu je možné hovořit, pokud se vrcholu instituce vyskytují pro – korupčně orientované osoby. Nižší stupeň se k těmto hrám připojí anebo instituci (ne)dobrovolně opustí. Často tomu napomáhá nefungující kontrola. V opačném případě, pokud korupce započíná „ze zdola“ je její rozšiřování do vyšších stupňů hierarchie náročné. Přežívá zásluhou zamlčování a skrývání, s čímž se pojí značné náklady. Korupce v horizontálních strukturách se vyskytuje velmi zřídka, protože každý má možnost dohlížet na činnosti ostatních v rámci jedné hierarchie.

Korupci lze dělit i na organizovanou a soutěžní. Jedná-li se o korupční rozhodnutí organizovaná, korupce se vyskytuje zřídka. Další zajímavá klasifikace je korupce legální a ilegální. O ilegální korupci lze hovořit v případech, kdy dochází k nedodržování právních předpisů. Například: uplácení, vydírání nebo zpronevěra. O legální korupci je možné hovořit v případech kdy, korupční činnosti nejsou v rozporu se zákonem. Dančák, Hloušek a Šimíček (2006). Dalšími pojmy, které s korupcí souvisí jsou klientelismus, nepotismus a střet zájmů.

Klientelismus znamená zvýhodňování známých a přátel. Podstatou klientelismu je vzájemné poskytování služeb či statků na základě protekce. Příkladem je politik, který zvýhodňuje ekonomické subjekty, které ho podporovaly například při volební kampani. Tímto jednáním vzniká korupční prostředí. (Dufeková, 2005)

Nepotismus je taková forma korupčního jednání, kdy jsou zvýhodňováni rodinní příslušníci. Příkladem může být jejich dosazování do veřejných funkcí.

Ke **Střetu zájmů** dochází za situace, kdy je potřeba zvolit mezi dvěma nebo více řešeními určitého problému. Lidé, kteří se rozhodují, vždy sledují cíle a motivace podle, nichž si vybírají jednu variantu. Můžeme si představit situaci, kdy představitel veřejné moci (politik, úředník) má rozhodovat o věci, která se dotýká jeho nebo jeho přátel či příbuzných, nebo má na věci z nějakého důvodu osobní zájem. V tomto případě vzniká pochybnost, jestli daná osoba hájí zájmy instituce, kterou zastupuje (stát, obec) nebo svůj osobní zájem. (Transparency.cz)

Korupce může nabývat různých stádií, podle Friče (1999, 22–23) rozlišujeme čtyři vývojová stádia:

- Náhodná korupce,
- Systémová korupce,
- Spontánně regulovaná korupce,
- Organizovaná korupce.

Ve stádiu **Náhodné korupce** nedochází ke vzniku ani šíření korupčních norem. S nahodilou korupcí se můžeme setkat v běžném životě. Příkladem může být vydání dokladu nebo jiného povolení, kdy žadatel poskytne úplatek úředníkovi, který žádost přednostně vyřídí. Předpokladem setrvání korupce ve stádiu náhodné korupce je fungující kontrolní mechanismus. (Frič 1999, 22–23).

Spontánně regulovaná korupce vzniká tehdy, kdy přestávají fungovat kontrolní mechanismy. V těchto případech přestává být korupce výjimkou a dochází k tomu, že se stává pravidlem. Postupně se vyvíjí neoficiální korupční normy chování a vzniká spontánně usměrňovaný sociální proces. (Chmelík, 2003) Protože korupce není potlačovaná, prorůstá celou společností a jejími normami se řídí neustále více lidí. V tomto stádiu korupce může dosahovat masových rozměrů. (Frič, 1999)

Organizovaná korupce vzniká, jestliže se korupce transformuje v organizovaný zločin. (Dančák, Hloušek a Šimíček, 2006). Korupční prostředí je rozvinuté a při vytváření a realizaci korupčních aktivit se uplatňuje dělba práce. Postupně se pak vyvíjí organizovaný řetězec korupčních aktivit, který se zaměřuje na zisk a nebojí se k jeho získání využít

například vydírání. (Chmelík, 2003). Jako příklad organizované korupce je možné uvést kauzu Davida Ratha z roku 2019.

Systémová korupce je institucionalizovaná a je všude přítomná. Je spojená s ekonomickými i politickými institucemi. (Dančák, Hloušek a Šimíček, 2006). V tomto stádiu symbióza klientských sítí i státních institucí dosahuje vrcholu. Korupce je již z velké míry srostlá se státní správou a politikou, že bez ní instituce nemohou dále fungovat. Ve státní správě jsou vytvářeny nové orgány jako například oddělení a komise, jejichž skrytým a pravým účelem je vyžadování úplatku. Nově vznikající firmy se zabývají zkorumpováním veřejných činitelů. Na organizaci korupce se podílí politici a vysoce postavení úředníci, kteří vybírají podíly na úplatcích, které dostali jejich podřízení. A právě proto se mění státní instituce i úřady v neformálně soukromé podniky, které maximalizují zisky osob, které podnik vedou. V tomto stádiu se objevuje i černý trh s pozicemi úředníků i otevřené trhy s volebními hlasy. Korupční aktivity dosahují takové míry, že vzniká korupční stát. (Frič, 1999)

1.3 Měření korupce

Pro snadnější porozumění různých forem korupce i jejich příčin a důsledků, ale také hledání účinných prostředků boje s korupcí je důležité najít efektivní způsob měření a vyhodnocování. Podle Bašné (2018, 13) existují tři generace měření korupce, které zachycuje Tabulka č. 1, spolu s příklady, výhodami a nevýhodami generace měření korupce.

Tabulka 1 – Možnosti měření korupce

Typ výzkumu	Příklady	Výhody	Nevýhody
První generace	kompozitní indikátory (CC, CPI)	nejstarší, zahrnují nejvíce zemí	nejasné, netransparentní metody, nízká validita
Druhá generace	průzkumy veřejného mínění (Eurobarometer, ESS, ISSP, GCB, WVS)	zjišťují reálnou zkušenost lidí s úplatky	nebezpečí lhaní, vyšší odmítnutí odpovídat, měří pouze úplatky
	Firemní výzkumy (BEEPS, Eurobarometr)	relevantní, objektivní, měří reálnou zkušenost	pouze jeden výsek korupce, nebezpečí lhaní
Třetí generace	IPI	„tvrdá“ data, měří reálný risk korupce	složitá mezinárodní srovnávání, často jeden výsek korupce

Zdroj: vlastní zpracování podle Bašné (2018)

Podle Bašné (2018) je možné měření korupce dělit do tří generací.

- První generace je tvořena ukazateli a Corruption Perception Index (CPI), Indikátory celosvětové správy (WGI – Worldwide Governance Indicators). které zahrnují nejvíce zemí.
- Druhá generace obsahuje ukazatele Globální barometr korupce (GCB – Global corruption barometr), rozpoznávají skutečnou zkušenost lidí s úplatky. A
- Třetí generace je tvořena ukazatelem Index of Public Integrity (IPI).

První a druhá generace indikátorů se zaměřuje zejména na mezinárodní srovnání, hlubší analýza uvnitř státu nebo uvnitř sektoru je náročná a v případě indikátoru první generace neuskutečnitelná. Indikátory první a druhé generace vycházejí z názorů občanů, expertů nebo manažerů firem. V tomto případě nejde o tvrdá data, to znamená, že se nemůže posoudit relevantnost názorů či zda je měřena reálná míra korupce. Zatímco indikátory třetí generace usilují o používání tzv. „tvrdých dat“ což jsou spolehlivější data než u indikátorů

první a druhé generace, stále to ale neznamena, že měří reálnou výši korupce. Důvodem je to, že není uskutečnitelné získat tvrdá data co se týče výše korupce. Indikátory třetí generace naznačují spíše možný budoucí vývoj měření korupce. (Bašná, 2018)

Index vnímání korupce (CPI) uveřejňuje mezinárodní nevládní organizace Transparency International již od roku 1995. Indikátor CPI hodnotí získaná data, v oblasti korupce veřejného sektoru z přibližně 180 zemí světa. (Transparency.org – CPI) *„Zároveň je mediálně známým a odbornou veřejností sledovaným indexem“*. (Dvořáková, 2020, 35)

CPI vydává dílčím zemím pomyslné vysvědčení korupce, jenž slouží k porovnání mezi zeměmi ale zároveň také k podnětu možného zlepšení. Index CPI je také používán soukromým sektorem. *„Pro který je cenným zdrojem validních dat o ekonomické a právní stabilitě prostředí v dané zemi, a tudíž slouží jako vodítko pro manažerské rozhodování.“* (Transparency International, 2020)

Česká republika je do průzkumů CPI zařazena od roku 1996. (Volejníková, 2007) Index řadí země dle stupně vnímání korupce, podle stupnice 0–100, kde se 100 bodů přisuzuje zemím takřka bez korupce a bodů zemím, jenž mají vysokou míru korupce. Žebříček sestavují experti na základě výsledků průzkumů, v kterých respondenti posuzují míru schopnosti vládních institucí ovládat a postihovat korupci, rozsah korupce v oblastech veřejné správy, účinnost protikorupčních opatření nebo rozsah zneužívání veřejných funkcí i veřejných prostředků. (Transparency.org – CPI)

Mezi další ukazatel patřící do první generace je ukazatel **Indikátory celosvětové správy (WGI – Worldwide Governance Indicators)** Tato metoda měření korupce je vyhotovována Světovou bankou prostřednictvím tzv. souhrnného indexu, který je publikován od roku 1996. A skládá se z několika stovek dat, příkladem mohou být dotazníková šetření. Pro získání indexu WGI je zásadní index IIQ (Index of Institutional Quality) který je složen ze šesti ukazatelů:

- demokracie,
- právní řád,
- kontrola korupce,
- politická stabilita a kvalita regulace.

Hodnoty intervalu se nacházejí v intervalu 0–100 s odchylkou $\pm 2,5$. Vyšší hodnoty ukazatelů znamená vyšší celkovou hodnotu IIQ, a tudíž i znamená vyšší kvalitu v boji proti korupci. (Worldbank.org – WGI)

Globální barometr korupce (Global Corruption Barometr) vymezuje oblasti ve kterých je vnímání korupčních praktik nejnebezpečnější. Tento ukazatel publikuje jednou ročně Transparency International za pomoci podkladových materiálů, které poskytuje agentura Gallup International, a to od roku 2003. Barometr korupce je založen pouze na průzkumech veřejného mínění. Zjišťuje názory široké veřejnosti na korupci a zaměřuje se na pět základních otázek, jimiž jsou:

- závažnost malé a velké korupce se kterou je možné se setkat v běžném životě,
- srovnání korupce s jinými ekonomicko-politickými problémy,
- posouzení důsledku korupce na společenský život,
- vyvíjení korupce v dalších letech,
- poskytování nebo přijetí úplatků od respondentů v minulých letech. (Transparency.org – GCB)

Smyslem barometru korupce je určit to, jak občané v jednotlivých zemích vnímají rozsah korupce. Jeho velkou předností jsou jednotlivá metodika a možnost sledovat vývojové trendy v určitých oblastech. (Volejníková, 2007, 34)

Posledním indexem je **Index veřejné integrity (IPI-Index of Public Integrity)**, který se skládá ze šesti částí, jimiž jsou: svoboda tisku, otevřenost obchodu, justice, e-občanství, administrativní zátěž a transparentnost rozpočtu. Jeho cílem je poskytnout komplexní obraz o stavu kontroly korupce. Tento index využívá stupnici od 1 do 10, přičemž 10 vyjadřuje nejlepší výsledek, což znamená, že riziko vzniku korupce je nejmenší. (Integrity-Index.org)

1.4 Úmluva OSN proti korupci (UNCAC)

Korupce je globálním sociálním problémem, a proto se v boji proti korupci angažuje Organizace spojených národů (OSN). S vývojem mezinárodní spolupráce jako je hospodářství nebo politické sféra, celosvětově roste problém korupce. Z toho důvodu je nezbytné v mezinárodním měřítku tuto činnost omezovat a snažit se ji potlačit, a to na úrovni státu i mezinárodních organizací. Nejdůležitější globální dohodou je Úmluva OSN proti korupci UNCAC (United Nations Convention against Corruption). (David a Nett, 2007)

UNCAC je prvním univerzálním právním dokumentem v boji proti korupci na mezinárodní úrovni, kterou přijalo Valné shromáždění Organizace spojených národů (OSN) v říjnu 2003. Účelem této Úmluvy je:

- účinnější a efektivnější prosazování a posilování opatření vedoucích k prevenci a potírání korupce;
- prosazovat, usnadňovat i podporovat mezinárodní spolupráci a technickou pomoc při prevenci a potírání korupce, včetně spolupráce a pomoci, sledujících navrácení majetku;
- prosazovat integritu, odpovědnost, řádné spravování veřejných záležitostí a řádné zacházení s veřejným majetkem. (Článek 1, Úmluva OSN proti korupci)

UNCAC je jedinečná v tom, že má celosvětový rozsah, zároveň je také považována za klíčový nástroj pro realizaci lidských práv a k dosažení cílů udržitelného rozvoje. Úmluva má 71 článků, ve kterých upravuje pravidla pro spolupráci při prevenci korupce, ale také pro zabavení a navrácení výnosů z trestné činnosti. Současně kriminalizuje formy korupčního jednání. Jako například: zpronevěra nebo „praní špinavých peněz“.

Článek 10 zakládá povinnost vlád věnovat se boji proti korupci v podobě podávání informací veřejnosti: *„S přihlédnutím k nutnosti boje proti korupci, každý stát, smluvní strana v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva přijme taková opatření, jak může být nezbytné ke zvýšení průhlednosti jeho veřejné správy, a tam, kde je to vhodné, i s přihlédnutím k její struktuře, fungování a rozhodovacím procesům“*. (Článek 10, Úmluva OSN proti korupci UNCAC)

Článek 13, zadává povinnost jednotlivým vládám podporovat neziskové organizace: *„Každý stát, smluvní strana přijme v rámci svých prostředků a v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva přiměřená opatření na podporu aktivní účasti jedinců a skupin mimo veřejný sektor, jako je občanská společnost, nevládní organizace a organizace na místní úrovni v prevenci a potírání korupce a při prohlubování povědomí veřejnosti o existenci, příčinách, závažnosti a hrozbě korupce. Tato účast by se měla dále posílit takovým opatřeními, jako je: zvyšování průhlednosti rozhodovacích procesů a prosazování přínosu veřejnosti k jejich průběhu; zajištění efektivního přístupu veřejnosti k informacím“*. (Článek 13, Úmluva OSN proti korupci)

Aktuálně má UNCAC 184 smluvních stran. Česká republika podepsala Úmluvu v roce 2005, avšak v platnost vstoupila až v roce 29. prosince 2013 po osmi letech platnosti Úmluvy.

Zábranou byla neexistence právní úpravy o odpovědnosti právnických osob za korupční delikty a následné zamítání zavedení úpravy. (Korupce.cz)

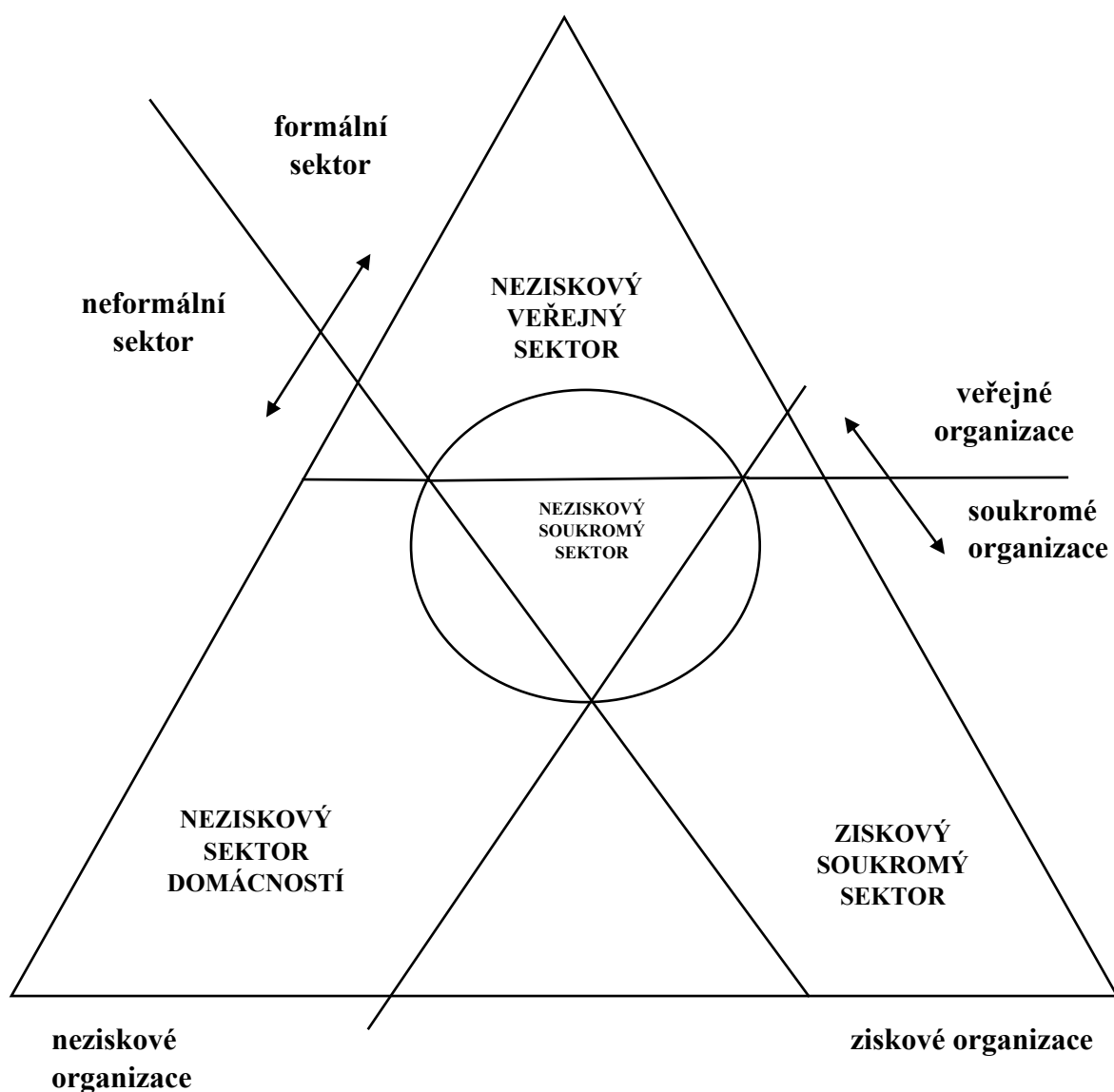
Úmluva OSN proti korupci (UNCAC) podporuje aktéry, kteří bojují proti korupci. Tyto aktéry můžeme označit jako koalice. Koalice proti korupci znamená řetězec neziskových organizací, jejíž hlavním úkolem je medializovat problémy korupce a připomínat jednotlivým vládám, že by korupci měli řešit, spolupracovat při prevenci, vyšetřování, ale také provádět edukaci. Za důležitý faktor v boji proti korupci je považován neziskový sektor, který dostává globální podporu. (Korupce.cz)

2 Neziskový sektor v boji proti korupci

Z pohledu OSN, zaujímají důležitou roli právě neziskové organizace, proto je třeba se seznámit s neziskovým sektorem v České republice a zejména vysvětlit obsah pojmu neziskové organizace.

2.1 Pozice neziskového sektoru v ekonomice

Pozice nestátního neziskového sektoru v ekonomice je možné vymezit pomocí Pestoffova trojúhelníku viz obrázek 1.

Obrázek 1 – Pestoffův trojúhelník

Zdroj: vlastní zpracování podle Rektořika

Na obrázku č. 1 je zachycen Pestoffův trojúhelník. Švédský ekonom Pestoff rozdělil národní hospodářství do čtyř sektorů na základě tří kritérií, jimiž jsou (financování, formalizace a vlastnictví), a to na formální a neformální sektor, soukromý a veřejný sektor, ziskový a neziskový sektor. Schéma, jak již vyplývá z názvu, má tvar trojúhelníku a je rozčleněno na čtyři vnitřní trojúhelníky znázorňující zmíněné čtyři sektory. Prostřední trojúhelník umístěný v kružnici je zaměřen právě na nestátní neziskové organizace (neziskový soukromý sektor), horní trojúhelník je věnován veřejným institucím (neziskový veřejný sektor), levý trojúhelník představuje společnost, tu reprezentují domácnosti, rodiny (neziskový sektor domácností). A pravý trojúhelník představuje soukromé firmy (ziskový soukromý sektor). Jošt (2019)

Z obrázku č. 1 je patrné, že činnost neziskového sektoru zasahuje i do dalších součástí hospodářství. Na činnost nestátních neziskových organizací mají podstatný vliv veřejné instituce. Příkladem jsou obce a kraje, dále jejich fungování mohou ovlivňovat podnikatelské subjekty, v případě, že je založily s cílem podpory rozvoje obchodu. Část nestátních neziskových organizací se objevují zčásti i na trhu, jestliže poskytují statky a služby za obvyklých tržních podmínek i za úplatu, zároveň mohou výhod, které plynou z právní formy neziskové organizace. V poslední řadě je nutné se zmínit o sektoru domácností společně se zbytkem společnosti, úsilím této skupiny je uspokojování potřeb prostřednictvím neziskového sektoru. (Jošt, 2019)

Podle Bachmanna (2012, 26) představují organizace občanského sektoru podstatnou roli tam, kde se neangažují státní ani podnikové organizace. Neziskový sektor neřídí státy ani podniky, nýbrž vzniká na základě potřeby a aktivity občanů. Mnohdy pak vznikají problémy, které jsou nepopulární z hlediska státu či podniků, avšak tyto problémy mohou být zásadní. Jedná se například o ochranu životního prostředí, ochranu spotřebitele, sociální problémy, korupce a další. (Jošt, 2019)

2.2 Charakteristika neziskové organizace

Podle Boukala (2009, 19) jsou neziskové organizace vytvářeny za účelem naplnění konkrétního společensky prospěšného cíle. Jejich cílem je zlepšení kvality života, či změna celé společnosti. Nezisková organizace se vyznačuje tím, že nevytváří zisk k rozdělení mezi její zakladatele. To znamená, že zisk vytvářet může, ale není to jejím hlavním cílem, zároveň musí být zisk použit k plnění cílů a k rozvoji organizace. Proto je možné se setkat

s označením z anglické terminologie: *non for profit organisations* či *non for profit organisations*.

Rada vlády pro nestátní neziskové organizace (RVNNO 2015) stanovuje nestátní neziskové organizace dle výčtu právních forem organizací. Pojmy jakožto „neziskový“ a „nestátní“ vymezují dva zásadní definiční rysy občanského sektoru. „Neziskový“ označuje aktivity organizace, které nevznikají za účelem zisku, ale mají priority. Například potřebu vyjádřit určité zájmy a hodnoty nebo potřeba pomáhat. A „nestátní“ znamená, že není přímo řízený státem, nýbrž vychází z dobrovolných aktivit občanů. (Pospíšilová, 2019, 19)

Podle Friče (2001, 11–12) je nezisková organizace popisována pěti rysy:

- institucionalizovanost, formálnost;
- soukromost,
- neziskovost,
- samosprávnost a nezávislost,
- dobrovolnost.

Institucionalizovanost, formálnost, označuje skupinu lidí, která je do jisté míry institucionalizována. V určitých zemích právní ustanovení neexistuje, z toho důvodu je institucionální podoba vyjádřena formou pravidelných schůzí nebo jiných jednacích pravidel. (Frič, 2001)

Soukromost, tj. nezisková organizace, které není součástí státní správy ani není spravována orgány, kde se nacházejí státní úředníci. Avšak neznamená to, že státní úředníci nemohou být v čele takových organizací a že organizace nemohou dosáhnout státní podpory. (Frič, 2001)

Neziskovost, neziskové organizace mohou dosáhnout zisku, ale ten musí být použit na cíle a poslání dané organizace a nesmí být převeden na „vlastníky“ organizace. Tento rys takové neziskové organizace je vyřazuje ze soukromého sektoru. (Frič, 2001)

Samosprávnost, nezávislost, tj. takové organizace, které jsou schopné řídit vlastní činnost a mít svá vnitřní pravidla, která nejsou ovládány zvenčí. (Frič, 2001)

Dobrovolnost, tj. obsahují významný prvek dobrovolné činnosti. Z toho vychází, že pracovníci v takové organizaci, jsou většinou dobrovolníci a větší část příjmů pochází z dobrovolných příspěvků. (Frič, 2001)

Dalším znakem je **veřejný prospěch**, ten však neplatí pro všechny druhy neziskových organizací stejně. No mnohdy přesahují soukromý prospěch svých členů a tím se podílí na veřejném blahu. Z této charakteristiky plyne možnost členění neziskových organizací na dvě skupiny podle toho, do jaké míry splňují kritérium veřejného prospěchu:

- **organizace vzájemně prospěšné,**
- **organizace veřejně prospěšné.**

Organizace vzájemně prospěšné, jejich hlavním záměrem je sloužit uzavřenému okruhu osob, které jsou současně i členy organizace. Takové skupiny začaly vznikat na základě podobnosti koníčků, zájmů, sociálního postavení, profese atd. Například: sportovní kluby, profesní sdružení.

Organizace veřejně prospěšné, jejich hlavní záměrem je poskytovat veřejně prospěšné služby. Tyto organizace jsou pro všechny, kteří vybrané služby potřebují. Příkladem je sociální péče pro staré lidi, tělesně postižené apod.

Typologie neziskových organizací podle funkcí je uvedena v tabulce č. 2.

Tabulka 2 – Typologie neziskových organizací podle funkcí

Funkce	Hlavní činnost	Vnitřní struktura
Servisní	Sociální, zdravotní péče Vzdělávání a výzkum Humanitární pomoc a charita Kultura Rozvojová spolupráce a humanitární pomoc	Převážně nečlenské
Advokační	Ochrana životního prostředí Ochrana lidských práv Prosazování rovnosti a nediskriminace Ochrana práv menšin Ochrana zvířat Ochrana práv spotřebitelů Boj proti korupci apod. Kulturní aktivity	Členské i nečlenské
Zájmové	Sport Volný čas Včelaři, myslivci, zahrádkáři Komunitní spolky Další	Členské

Zdroj: vlastní zpracování podle světneziskovek.cz

Jak vyplývá z tabulky č. 2 neziskové organizace lze členit podle typu převažující činnosti na:

- servisní,
- advokační,
- zájmové
- filantropické.

Servisní neziskové organizace se zaměřují na poskytování služeb různého druhu, a to na služby, které působí v oblastech školství, sociální péče nebo zdraví. **Advokační** typy organizací soustřeďují svoji pozornost na obhajobu práv a zájmů skupin lidí, dále usilují o to, aby upozorňovaly na problematické otázky, kontrolovaly rozhodování státní správy a snaží se i o to projevat své názory veřejně. Působí především v oblastech ekologie a lidských práv. Do advokačních neziskových organizací lze zařadit odbory, profesní neziskové organizace a zejména protikorupční organizace. (Frič, 2001, 13–14) Do **zájmových** patří zájmové

činnosti jako například sport. Mezi **filantropické** je možné zařadit finančně prospěšné aktivity.

Z hlediska obecného zaměření a sledovaného zájmu je možné neziskový sektor rozdělit na čtyři okruhy, jak je patrné z tabulky č. 4.

Tabulka 3 – Rozdělení neziskového sektoru podle obecného zaměření a sledovaného zájmu

Zaměření činnosti	Druh sledovaného zájmu	
	Veřejný	Kolektivní – vzájemný
Servisní	Servisní veřejně prospěšné NO	Servisní vzájemně prospěšné NO
Advokační	Advokační veřejně prospěšné NO	Advokační vzájemně prospěšné NO

Zdroj: vlastní zpracování podle Friče (2001)

Jak vyplývá z tabulky č. 4, mezi servisní veřejně prospěšné neziskové organizace je možné zařadit ty organizace, které působí v oblasti zdraví, školství nebo sociální péče. Do servisních vzájemně prospěšných neziskových organizací patří zejména sportovní kluby. Advokační vzájemně prospěšné neziskové organizace jsou tvořeny především profesními neziskovými organizacemi a odbory. (Frič, 2001) Neziskové organizace bojující proti korupci patří mezi advokačně-veřejně prospěšné neziskové organizace, protože se aktivitami, které realizují chrání společnost.

Podle Boukala a Vávrové (2007, 72) je fungování neziskové organizace je závislé na finančních zdrojích. Proto neziskové organizace musí vytvářet plány, jak finanční zdroje získat. A z toho důvodu nezisková organizace oslovuje subjekty, které mají zájem je finančně podpořit, i když jejich služeb přímo nevyužijí, ale chtějí se participovat na jejím poslání. Je nutné zabezpečit financování neziskových organizace z více zdrojů. To znamená, že je nutné, aby se každá nezisková organizace snažila o nejvhodnější kombinaci finančních zdrojů. V následujícím textu budou stručně představeny nejvýznamnější druhy financování neziskové organizace.

Na veřejném financování se podílí instituce státní správy a samosprávy. Jedná se například o dotace. Avšak dotace nejsou jediným z veřejných zdrojů. Mezi další veřejné zdroje patří zdroje související se zadáním veřejné zakázky nebo zdroje poskytované

a firemní dárci a tuzemské i zahraniční organizace. Mezi další druhy financování patří: členské příspěvky, příjmy dosažené z loterií a her, daňová a poplatková zvýhodnění a příjmy z vlastní činnosti. Členské příspěvky používají jako svůj zdroj financování především občanská sdružení, vyznačují se fixním příjmem, avšak nevýhodou je menší rozsah, proto není možno pokládat členské příspěvky za významný finanční zdroj.

Dalším z finančních zdrojů je individuální dárcovství, kdy nezisková organizace oslovuje veřejnost. Posledním ze zdrojů financování v neziskové organizaci je samofinancování. Nezisková organizace, která využívá tento druh financování, si sama opatřuje prostředky k vykonávání jejího poslání. (Boukal a Vávrová, 2007)

2.3 Právní formy neziskových organizací

Neziskové organizace v České republice mohou existovat v různých formách. Podle Jošta (2019, 20) jsou to:

- spolky,
- nadace a nadační fondy,
- ústavy,
- obecně prospěšné společnosti,
- církve a náboženské společnosti.

Spolky jsou definovány zákonem č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů občanského zákoníku. Spolek mohou založit minimálně tři osoby. „*Hlavní činnost spolku by neměla směřovat k uspokojování a ochraně zájmů členů*“.

Nadace a nadační fondy upravuje zákon č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů občanského zákoníku. „*Nadace je založena k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu, přičemž účel nadace je buď veřejně prospěšný, nebo dobročinný.*“ Nadační fond je zakládán k účelu užitečnému společensky nebo hospodářsky.

Právní úpravu **Ústavu** lze nalézt v zákoně č. 89/2012., ve znění pozdějších předpisů občanského zákoníku, „*jako právnická osoba ustanovená za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní majetkové složky*“.

Činnosti **obecně prospěšné společnosti** upravuje zákon č. 248/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů občanského zákoníku, který říká, že obecně prospěšná společnost

je „právníckou osobou poskytující veřejnosti obecně prospěšné služby za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek“.

Círky a náboženské společnosti jsou definovány zákonem č. 3/2002 Sb., Zákon vymezuje církve a náboženské společnosti jako „dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry založené za účelem vyznávání náboženské víry, ať veřejně nebo soukromě a zejména s tím spojené shromažďování, bohoslužby, vyučování, duchovní služby a případně obecně prospěšné činnosti.“

Bojem proti korupci se výhradně zabývají spolky, nadace a nadační fondy, ústavy a obecně prospěšné společnosti. Tabulka č. 5 shrnuje vývoj počtu neziskových organizací v České republice v letech 2005, 2010, 2015 a 2020.

Tabulka 4 – Vývoj počtu neziskových organizací v České republice v letech 2005, 2010, 2015 a 2020

Právní forma/ Rok	2005	2010	2015	2020
Nadace	347	434	515	524
Nadační fondy	927	1129	1556	1978
Obecně prospěšné společnosti	906	1785	2830	2569
Zapsané ústavy	x	x	398	1197
Evidované církevní právnícké osoby	4429	4251	4127	4012
Občanská sdružení	53302	66527	x	x
Organizační jednotky sdružení	30248	29609	x	x
Spolky	x	x	85492	99784
Pobočné spolky	x	x	25102	25330
Organizací celkem	90159	103735	120020	135394

Zdroj: vlastní zpracování podle Český statistický úřad

V tabulce č. 5 vidíme vývoj počtu neziskových organizací v letech 2005, 2010, 2015 a 2020. Z tabulky je patrné, že počet nadačních fondů se za posledních 15 let se dvojnásobil. Počet obecně prospěšných společností také roste, však počet evidovaných církevních právníckých osob se od roku 2005 snižuje.

Je potřeba zmínit, že roce 2014 vstoupila v platnost nová legislativa, s kterou vznikly nové právní formy neziskových organizací jako například spolky a pobočné spolky. Nově již

vznikat nemohou občanská sdružení. V roce 2013 měli občanská sdružení možnost přetransformovat se na obecně prospěšné společnosti a pokud tak neučinily byly ze zákona považovány za spolky. (Časopis. ochrana přírody.cz)

Pro boj proti korupci lze použít všechny právní formy neziskových organizací, kromě církví. V boji proti korupci se angažují zejména advokační veřejné prospěšné neziskové organizace, jako jsou spolky, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy.

3 Neziskové organizace v boji proti korupci

Poté co jsme si vysvětlili pojem korupce, seznámili jsme se s její systematizací a vysvětlili jsme si účel neziskového sektoru, je možné analyzovat zapojení neziskového sektoru v boji proti korupci v České republice.

3.1 Dokumenty upravující boj proti korupci v České republice

Vláda České republiky považuje boj proti korupci jako jednu se zásadních priorit. Tento boj je realizován na základě Vládních dokumentů proti korupci. Úmluva OSN proti korupci (UNCAC) stanoví jednotlivým vládám opatření na podporu občanské společnosti, na to jednotlivé vlády reagují a podporují neziskový sektor. Dokumenty v boji proti korupci jsou vydávány od roku 1999, zde je jejich přehled (Korupce.cz):

- Vládní program boje proti korupci (1999–2007),
- Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2006 až 2011,
- Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012,
- Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2013 a 2014,
- Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017,
- Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2018 až 2022.

Tabulka č. 6 dává tyto dokumenty do kontextu s odpovědností vlád.

Tabulka 5 – Souhrn dokumentů upravující boj proti korupci a jednotlivých vlád od roku 1999–2022

Dokumenty upravující boj proti korupci v ČR	Vláda
Vládní program boje proti korupci (1999–2007)	Zemanova, Špidlova, Grossova, Paroubkova a Topolánková vláda
Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2006 až 2011	Topolánková vláda
Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012	Nečasova vláda
Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2013 a 2014	Nečasova vláda
Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017	Sobotkova vláda
Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2018 až 2022	Babišova vláda

Zdroj: vláda.cz

Vládní program boje proti korupci 1999–2007

Systematický boj proti korupci v České republice je realizován od roku 1999. V tomto roce byl schválen „*usnesením vlády č. 125 z 17.2.1999 k Vládnímu programu boje proti korupci v České republice a ke Zprávě o korupci v České republice a možnostech účinného postupu proti tomuto závažnému společenskému jevu*“. (mvr.cz) Vládní program proti korupci v České republice na roky 1999–2007. Vládní program boje proti korupci lze pokládat za nosný pilíř protikorupční politiky v ČR. Program prezentuje dlouhodobý projekt protikorupčních opatření, která mají legislativní nebo organizační charakter, jenž zavazuje vládu, aby se podílela v boji proti korupci a, to i na mezinárodní úrovni.

Vláda má za to, že boj s korupcí je záležitostí celé společnosti, a právě proto je třeba usilovat o konsensus všech občanů, bez rozdílů politického přesvědčení. Z toho důvodu se vláda obrací na politické strany, sdružení nebo i jednotlivce, kteří chtějí hledat účinná řešení při potírání korupce, s nabídkou spolupráce. „*Vláda chce vyhotovovat a zveřejňovat zprávu o stavu korupce v ČR, a to z pohledu státních organizací ale zejména z pohledu neziskových organizací bojující proti korupci jako je například Transparency International*“. (Usnesení Vlády ČR). S takovými neziskovými organizacemi chce vláda spolupracovat a poskytovat jim plnou podporu. Ve spolupráci s těmito organizacemi chce vláda také vypracovat příručku pro veřejnost, jejíž návod by měl sloužit k tomu, jak se efektivně bránit proti korupčnímu jednání. (Kormoran.vláda.cz)

Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2006 až 2011

V rámci meziresortní koordinační skupiny, jež je založena za účelem plnění cíle vlády „*důsledně realizovat Strategii vlády v boji proti korupci*“, vláda také počítá s neziskovými organizacemi, které se zabývají problematikou korupce. Jejich zástupce zve na jednání pracovní skupiny. Do úkolů skupiny patří sledování a vyhodnocování protikorupčních opatření a spolupráce v rámci vytváření zprávy o naplňování strategie. Na základě jednání meziresortní skupiny a zástupců neziskových organizací byl vypracován například návrh Novelizace zákona o střetu zájmů. Ministerstvem vnitra byla také zřízena protikorupční linka 199, kterou provozuje nezisková organizace Transparency International – Česká republika, o.p.s. (Aktualizace Strategie vlády na roky 2006–2011)

Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012

Strategie vycházela primárně z Programového prohlášení vlády ale také z Koaliční smlouvy. Zahrnuje řadu úkolů a opatření. Příkladem je odstranění nedostatků právní úpravy nebo dosavadní praxe, což vyplývá z návrhu a zkušeností neziskových organizací. Prioritou strategie byla například ratifikace Úmluvy OSN proti korupci (UNCAC), díky ní vláda může zavést zákon o trestní odpovědnosti právnických osob.

Vláda ČR chce podporovat projekty a činnosti neziskových organizací, které se věnují boji proti korupci. Největší organizací s celorepublikovou působností je například: Transparency International – Česká republika, o.p.s. Dalšími organizacemi, které se zabývaly, bojem proti korupci jsou: Oživení, o. s., Otevřená společnost, o. p. s., nebo Růžový panter, o. s. (Protikorupční strategie vlády na léta 2011 a 2012)

Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2013 a 2014

V této Strategii chtěla vláda podporovat neziskové organizace, které se věnují činnostem proti korupci na lokální i celostátní úrovni. Zároveň chtěla pro neziskové organizace navrhnout dotační titul pro boj s korupcí i podporu protikorupční politiky.

V rámci protikorupčního programu, předložilo Ministerstvo vnitra návrh na posílení dotačního programu pro neziskové organizace bojující proti korupci. Vláda si uvědomuje, že spolupráce s neziskovými organizacemi je potřeba, protože organizace bojující proti korupci se často zaměřují na dílčí témata korupce. Jako jsou například veřejné zakázky. Případná spolupráce se státními orgány v podobě připomínkování legislativních návrhů, zpracování odborných analýz, pořádání odborných seminářů či diskusí chybí. (Protikorupční dokumenty vlády na léta 2013–2014)

Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017

V této vládní koncepci se vláda zavázala podporovat rozvoj občanské společnosti a činnosti neziskových organizací, což je pokládáno za základ funkčního demokratického právního státu. (Protikorupční dokumenty vlády na léta 2015–2017)

Za projev občanské angažovanosti se dá pokládat oznamování korupce. Proto také vláda přijme legislativní řešení ochrany oznamovatelů. Vládní politika boje s korupcí se zakládá na preventivním působení prostřednictvím vzdělání a jiných podpůrných aktivit se zaměřením především na základní a střední školství nebo na zaměstnance veřejné správy. Podstatným

nástrojem v této oblasti je dotační podpora neziskových organizací a, to prostřednictvím podpory státní dotační politiky vůči neziskovým organizacím. (Protikorupční dokumenty vlády na léta 2015–2017)

Vládní koncepce se také věnuje obsahu jednoletých akčních plánů, jenž jsou nástrojem pro vládní boj s korupcí na následující období. Pokud má být vládní boj proti korupci efektivní, musí být založen na partnerství se zástupci neziskového sektoru a také na podpoře dotační politiky státu. Proto Akční plán boje s korupcí na rok 2015 s neziskovými organizacemi počítá v rámci dotačního programu Prevence korupčního jednání, je jedním z mála dotačních programů, který podporuje advokační činnost neziskových organizací.

Účelem tohoto programu je zejména zabezpečení poskytování bezplatného právního poradenství všem občanům, kteří chtějí oznámit korupční jednání. V rámci dotačního programu byly podpořeny projekty v celkové výši 3 500 000 Kč. Dotaci získala například nezisková organizace Oživení, z. s., na svůj projekt Protikorupční ambulance ve výši 1 020 060 Kč. Nebo Transparency International – Česká republika, o. p. s. na svůj projekt Maják v moři proti korupci 2015 ve výši 1 100 000 Kč. (Akční plán boje s korupcí na rok 2015)

V Akčním plánu na rok 2016 vláda rozšířila dotačním program i o analytickou činnost. Cílem tohoto úkolu bylo rozšířit okruh podporovaných aktivit, na které je možné získat finanční prostředky, které pochází z programu Prevence korupčního jednání. (Akční plán boje s korupcí na rok 2016).

Vzhledem k tomu, že zapojení neziskových organizací je nezastupitelné, především v právním poradenství osob, které chtějí oznámit protiprávní jednání byl v Akčním plánu na rok 2017 dotační program navýšen o částku 500 000 Kč. (Akční plán boje s korupcí na rok 2017)

Vládní koncepce boje s korupcí na období 2018 až 2022

Nejaktuálnějším dokumentem Vládní koncepce boje s korupcí na období 2018 až 2022, která staví na základě vládou vyjednaných pravidel pro zhotovení protikorupčního strategického dokumentu České republiky na období 2017 a věnuje se základnímu obsahu jednoletých akčních plánů v boji proti korupci. Dále si pak dává za úkol být aktivní při prosazování jednotlivých opatření. (Ministerstvo spravedlnosti České republiky).

Základním pilířem Akčního plánu boje proti korupci na roky 2021 a 2022 je rozvoj občanské společnosti, který obsahuje:

- ochranu oznamovatelů,
- institucionální zajištění externího oznamovacího kanálu,
- partnerství pro otevřené vládnutí (OGP) – metodika pro účast zástupců občanské společnosti v participativních procesech,
- dotační program Prevence korupčního jednání.

Ochrana oznamovatelů: V roce 2021 je klíčovým úkolem schválení návrhu zákona o ochraně oznamovatelů, jehož cílem je zvýšit ochranu osob, které upozornily na podezření, že bylo spácháno protiprávní jednání.

Institucionální zajištění externího oznamovacího kanálu: V případě schválení výše zmíněného zákona, musí Ministerstvo spravedlnosti vytvořit útvar, který bude sloužit jako oznamovací kanál, protože bez důvěryhodného kanálu, nemůže být proces implementace úspěšný, neboť právě na tomto kanálu bude záležet, zda osoby, které chtějí upozornit protiprávní jednání, vystoupí z anonymity.

V rámci plnění závazku **partnerství pro otevřené vládnutí**, bude v letech 2021–2022 vypracována metodika týkající se účasti zástupců občanských společností v participačních procesech. Tento závazek povede k zefektivnění využití participačních procesů v rámci vyhotovování strategických materiálů, legislativních materiálů či vytváření veřejných politik.

Dotační program Prevence korupčního jednání se orientuje na pomoc neziskovým organizacím, které poskytují právní pomoc oznamovatelům protiprávního jednání nebo prosazují transparentnost ve veřejném prostoru. V dotačním programu jsou alokovány 4 000 000 Kč. Což je v porovnání s přidanou hodnotou uskutečněných projektů, minimální částka. Z důvodu toho, že je tento dotační program veden transparentně, chce vláda zvýšit objem finančních prostředků na projekty boje s korupcí alespoň o 20 %. (Akční plán boje proti korupci na roky 2021 a 2022)

3.2 Metodologie případové studie

Do metodologie případové studie bylo zařazeno pět neziskových organizací, které bojují proti korupci. Jejich působnost je vymezena v příloze A-E.

Uvedené organizace se odlišují financováním a právní formou ale jejich společným znakem je boj proti korupci. U každé organizace se sleduje její právní forma, cíl nebo poslání. Dále taky činnosti, které vykonává, zdroje financování, přehled partnerských

a spolupracujících subjektů. V tabulce č. 7 nalezneme přehled neziskových organizací, kterými se bude tato kapitola zabývat.

Tabulka 6 – Vybrané neziskové organizace bojující proti korupci

Název organizace	Právní forma	Vznik	Cíl činnosti	Prostředky k dosažení cílů
Transparency International	Obecně prospěšná společnost	1998	Mapování korupce v ČR, podnikání aktivit, které přispívají k jejímu omezení	Právní poradna, vzdělávací činnost, publikační a vydavatelská činnost, organizace protikorupčních kampaní
Oživení	Spolek	1997	Odhalování korupce ve veřejné správě, odhalování střetu zájmů, zvyšování transparentnosti veřejného sektoru	Monitoring korupčních kauz a střetu zájmu, legislativní lobbying, vytvoření portálu o veřejných zakázkách, účast v Poradním sboru Vládního výboru
Nadační fond proti korupci	nadace	2011	Odhalování korupce, pomoc lidem, kteří se postaví korupčníkům a finanční podpora protikorupčních projektů	Edukační činnost, konzultační a publikační činnost, Iniciativní činnost v oblasti legislativy
Kverulant	Obecně prospěšná společnost	2009	Řešení korupčních případů, odhalování korupce ve veřejné správě	Podávání stížností, trestních oznámení s cílem nápravy, monitoring korupčních kauz
Růžový panter	Spolek	2002	Zabývání se korupčních případů týkající se veřejné správy	Monitoring, právní poradenství, získávání informací o korupčních kauzách

Zdroj: transparency.cz, oziveni.cz, nfpk.cz, ruzovypanter.cz, kverulant.org

3.3 Transparency International – Česká republika, o.p.s.

Tato nevládní nezisková organizace hraje významnou roli v národním a mezinárodním boji proti korupci. (Roudný, Zilvar. 2001) Byla založena v roce 1993 jako obecně prospěšná společnost. Jejím hlavním cílem je mapovat stav korupce v České republice a podílet se na jejím omezování. (Transparency.cz)

Nabízí bezplatné právní služby občanům, soukromým subjektům nebo zaměstnancům veřejné správy, jež narazili na korupční jednání a chtěli by o něm dále informovat.

Transparency International také poskytuje vzdělávací programy, vyhrazené především pro pracovníky veřejné správy. Dále poskytuje kurzy občanské protikorupční sebeobrany, které může využívat široká veřejnost. Veškeré tyto služby by měly v občanech vzbudit větší zájem o korupci, jak proti ní iniciativně bojovat a zejména jak ji odhalit a ohlásit. Transparency International také pomáhá whistleblowerům (oznamovatelé protiprávního jednání), jenž jsou svědky protizákonného jednání, které zpozorují ve svém zaměstnání či při styku se státní správou, ale nevědí, jak dále s informacemi naložit a jak dále postupovat. A právě pro takové osoby je určené whistleblowerské centrum, které poskytuje právní pomoc a snaží se o zlepšení prostředí formou osvěty. Například jde o různé návrhy a připomínky k legislativě nebo různé informační kampaně nebo školení.

V roce 2019 se TI zapojila do projektu “Together Effectively Against Malpractice”, který se věnuje ochraně oznamovatelů protiprávního jednání. Protože v České republice chybí právní úprava ochrany těch osob, které kvůli ohlášení nepoctivosti čelí odvetě zaměstnavatele. TI analyzuje dopady vládního nařízení o ochraně whistleblowerů a usiluje o zvýšení podvědomí této problematiky a také se snaží lobbovat za přijetí zákona.

Významné je financování organizace a spolupráce s jinými institucemi, protože od toho odvíjí samostatnost i flexibilita. Transparency International publikuje finanční přehledy ve výročních zprávách, které jsou uveřejněné na webových stránkách. Do menších finančních zdrojů patří vlastní činnost, například poradenská činnost a školení, ale také fondy Evropské unie. Hlavní příjmy plynou z dotací a grantů od ministerstev i evropských institucí. Jmenovitě mezi nejvýznamnější dárce a partnery patří: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, Ministerstvo vnitra České republiky, Evropský úřad pro boj podvodům – OLAF, Transparency International Defence and Security-TI UK, Velvyslanectví USA v České republice a další. Organizaci podporují i soukromé subjekty, a to nejen finančně ale i tím, že jim zdarma poskytují různé služby, které TI využívá k činnosti organizace. (Transparency.cz)

Transparency International řeší kauzy pomocí své právní rady, která poskytuje základní právní poradenství a rozšířenou právní pomoc, jenž zahrnuje právní analýzu případů a další postupy. TI jedná na podněty třetích osob, mohou to být jak podněty od občanů, tak i od různých ministerstev. TI se také věnuje problematice ochrany whistleblowerů (oznamovatelů).

TI publikuje vyřešené nebo probíhající kauzy na svých webových stránkách. Kauzy se zabývají oblastmi jako jsou: veřejné zakázky, protikorupční zákony, financování politických

stran a hnutí, státní správa, střet zájmů, korupcí ve sportu. Kauzy jsou uveřejňovány i ve výročních zprávách organizace. Avšak ne všechny kauzy TI zveřejňuje, a to z důvodu ochrany klienta. (Transparency.cz, kauzy a projekty)

Finanční prostředky TI pochází z darů od jednotlivců či firem, dále organizace čerpá granty i dotace od nadací a z veřejných prostředků. (Transparency.cz, výroční zpráva)

Kauza Lesy ČR. První vážnější kauzou v napojení na Lesy ČR, byl drahý etický kodex, který vypracovala firma Rittig & Partners v roce 2011. Celková výše zakázky činila 1 720 000 Kč. Dokument měl 25 stran, což znamená, že jedna strana vyšla na 86 000 Kč.

V tom stejném roce byla uveřejněna zakázka na migraci webu Lesy ČR a to bez veřejné soutěže. V případě jednoduchých webových stránek Lesů ČR by se mělo jednat o běžný rutinní úkol, který by měli zvládnout zaměstnanci IT oddělení Lesů ČR anebo by se dal pořídit za cenu okolo 11 000 Kč.

V případě webových stránek existovalo podezření, že poptávané práce nebyly vůbec vykonány, poněvadž, webové stránky nezaznamenaly žádné zásadní změny struktury ani rozsahu informací a dat, přesto cena zakázek vzrostla na 3 450 000 Kč. TI celou kauzu zmapovala a podala trestní oznámení. Zaměstnanci Lesů ČR byli obviněni z trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku. V trestním oznámení byly také obsaženy indicie, které naznačovaly porušení zákona o veřejných zakázkách z důvodu toho, že zakázka byla bez veřejné soutěže.

Dopad kauzy: Byl obviněn vedoucí IT oddělení, který následně skončil ve vazbě. Kauza poté pokračovala v roce 2015, kdy byli obviněni čtyři podnikatelé, jenž se podíleli na IT zakázkách. Podnikatelé při legalizaci výnosů z trestné činnosti měli způsobit škodu 300 000 000 Kč. Kvůli absenci těžařských kapacit byly Lesy ČR nuceny vyhlašovat veřejné zakázky, jež byly častokrát právně napadány. TI nastavila systém komplexních zakázek, které zlepšily obchodování se dřevem a do státního rozpočtu tak přinesly miliardy korun. TI také prosadila novelizaci zákona o státním podniku, což přineslo změnu v oblasti hospodaření Lesy ČR. Mnoho let si Lesy ČR ukládaly zisky v soukromých bankách, tudíž neputovaly do státního rozpočtu, novelizací zákona se to změnilo a nyní mohou Lesy ČR převádět finanční prostředky na Ministerstvo financí, čímž zvyšují příjmy státního rozpočtu.

Výsledek kauzy: Bylo podáno trestní oznámení a odsouzení odpovědné osoby. Také došlo k systémové změně novelizací zákona a nastavení komplexního systému zakázek. (Transparency.cz, Kauzy Lesy ČR)

3.4 Oživení, z.s.

Spolek Oživení vznikl v roce 1997 jako spolek. Oživení je zároveň je součástí koalice OSN proti korupci. Podnětem pro vznik byla nejprve podpora cyklistické dopravy v Praze a všeobecné otázky životního prostředí. Postupně však vyplynula potřeba řešit i systémové změny, korupční prostředí i právní otázky. Do činností spolku Oživení patří zejména monitorování případů s korupčním potenciálem, navrhování a prosazování systémových protikorupčních opatření, vzdělávání samosprávy i zástupců státní správy a v neposlední řadě vzdělávání občanů, jak získat informace o vládnutí radnic nebo také jak se účastnit rozhodování. (Oživení.cz)

Aktuálně se spolek zabývá následujícími tématy: ochrana oznamovatelů, hospodaření městských společností, problematika veřejných zakázek. Spolek Oživení je také členem Rady vlády pro koordinaci boje proti korupci. Záměrem spolku je zejména prosazení opatření, která vedou k transparentnosti činností, hospodaření veřejného sektoru, obzvláště zadávání veřejných zakázek, územního plánování nebo stavební řízení. Organizace také pořádá různé projekty se zaměřením na analýzu a medializaci určitých témat, poskytuje právní poradenství nebo se stará o to, aby byly medializované závažnější kauzy. V neposlední řadě také nabízí školení, semináře a audity.

V roce 2020 spolek Oživení prosazoval dva zákony s cílem systémově zlepšit ochranu oznamovatelů i zadávání veřejných zakázek. V případě zadávání veřejných zakázek se snažil dosáhnout reformy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), podobně jako metodiku šíření dobré praxe. Metodika zůstává pouze nezávazným materiálem, ačkoliv ji doporučuje Ministerstvo pro místní rozvoj, díky tlaku s Rekonstrukcí státu se nyní nachází v meziresortním připomínkovém řízením, kde čeká na svoje eventuální schválení. Dalším cílem je schválení zákona o ochraně oznamovatelů. Spolek Oživení se tímto tématem již dlouhodobě zabývá a díky spolupráci s organizacemi Transparency International a Rekonstrukce se povedlo dosáhnout kvalitního návrhu pro praktickou ochranu lidí jenž nahlásí protiprávní jednání v rámci svého zaměstnání.

Financování spolku je rozmanité. Část příjmů pramení ze státních dotací Ministerstva vnitra České republiky. Dalšími dárci jsou například: Nadační fond proti korupci, Fond Otakara

Motejla, Bisnode, Evropský úřad pro boj proti podvodům – OLAF, Fond pro nestátní neziskové organizace (FNNO) a další. (Oživení.cz, partneři)

Kauza Převody obecních majetků rodinným příslušníkům a střet zájmů. Obec Orlické Záhoří je procesu pozemkových úprav, mezi jejichž cíle patří narovnání majetkových poměrů, zajištění přístupových cest k pozemkům, vytyčení hranic a následná digitalizace. Bylo zjištěno, že klíčové pozemky jsou zaměňovány za jiné, méně důležité pozemky. Navíc byly tyto klíčové pozemky prodány manželce místostarosty obce, který neoznámil střet zájmů, když bylo rozhodováno o těchto převodech.

Funkce místostarosty se pokládá za druhou nejvýznamnější funkci obci, díky, které se může místostarosta dostat k mnoha interním informacím dříve než veřejnost. Pokud se jedná o oblast nakládání s majetkem obce, je důležité zajistit transparentnost, která zajistí veřejnosti kontrolu, že celý proces proběhl v pořádku. Jestliže jsou některé obecní cesty převáděny manželce místostarosty, dostává se místostarosta do střetu zájmů. V takovém případě nastupují pravidla dle zákona o střetu zájmů podle, kterých by měl místostarosta jako veřejný funkcionář, tento střet zájmů oznámit na jednání zastupitelstva. O tomto jednání musí být i zápis.

Oživení vyžadovalo všechny zápisy z jednání zastupitelstva ve, kterých se o převodech obecních cest mělo jednat. Obec v první fázi zápisy anonymizovala, tudíž nebylo možné zápisy ověřit, ani to, zda byl místostarosta na jednání přítomen a rozhodoval o převodu pozemků či nikoliv. Na základě odvolání nakonec obec poskytla celé zápisy a bylo také zjištěno, že místostarosta byl jednání přítomen a zároveň hlasoval při převodech obecních cest, přestože svůj střet zájmů neoznámil.

Z těchto důvodů Oživení podalo podnět na podezření ze spáchání přestupku Městskému úřadu Rychnov nad Kněžnou. Ten sdělil, že nezjistil žádné důvody k zahájení řízení přestupku. Oživení se tedy rozhodlo, že podá podnět ke kontrole krajskému úřadu Královehradeckého kraje. Krajský úřad dal Oživení za pravdu a bude se zabývat a vykoná kontrolu nad výkonem přenesené působnosti městského úřadu v Rychnově nad Kněžnou.

Oživení se domnívá, že městský úřad při výkonu přenesené působnosti pochybil, protože neshledal důvodnost zahájit přestupkové řízení. Podle Oživení se jedná o jasný střet zájmu, protože místostarosta nesplnil ani základní povinnost o střetu zájmu informovat příslušný orgán. Pokud toto jednání nebude postiženo, mohla by si veřejnost myslet, že takový postup je v pořádku.

3.5 Nadační fond proti korupci

Nadační fond proti korupci je další organizací, která bojuje proti korupci. Byl založen v roce 2011 jako nadace. Mezi tři hlavní cíle fondu patří: odhalování korupce, pomoc lidem, kteří se postaví korupčníkům a finanční podpora protikorupčních projektů. Fond podporuje ty občany, kteří se postaví korupčnímu jednání a, nebo snahám neuváženě a neúspěšně vynakládat s veřejnými prostředky, cílem je přesvědčit společnost, aby vnímala korupci jako zločin a podle toho také ke korupčníkům přistupovala. V této oblasti nabízejí finanční, právní i odbornou podporu. Fond také zajišťuje fyzickou ochranu oznamovatelů. Nadační fond podává trestní oznámení s konkrétními důkazy a dále spolupracuje s orgány činnými v trestním řízení. Od roku 2019 se Nadační fond proti korupci více zaměřuje na svůj etický program, který stojí na osvětě i vzdělání především mladých lidí. (nfpk.cz)

Fond vydává elektronický zpravodaj, ve kterém informuje o svých činnostech a plánech. Zajímavostí je odměňování občanů za ohlášení korupčních případů nebo případně za získání důkazů, které jsou nápomocné k odhalení korupce. Pokud má odhalení korupce velký ekonomický dosah nebo dojde k odsouzení korupčníka, získá osoba, která na korupci upozornila, odměnu ve výši 1 milion korun. Fond se zabývá mediálně známějšími kauzami ale i kauzami menšího rozsahu.

Příjmy fondu pochází z darů fyzických i právnických osob. Jedná se o příspěvky finanční ale i materiální nebo také v podobě poskytnutí služeb. Fond spolupracuje se soukromými subjekty, jako jsou například: Alza.cz, Student Agency s.r.o., Emco, spol s.r.o., Linet spol. s.r.o. a další. (nfpk.cz)

Nadační fond proti korupci podporuje osoby i jednotlivé projekty, které bojují proti korupci. V rámci své činnosti se podílí v několika korupčních kauzách.

Kauza Zlínská nemocnice. Nadační fond proti korupci podal trestní oznámení Krajskou nemocnici Tomáše Bati ve Zlíně. Důvodem byly velmi podezřelé zakázky i zkrslování účetnictví. V roce 2016 podala státní zástupkyně žalobu na tehdejší předsedkyni představenstva Dana Barášovou.

Krajská nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně (KNTB) patřila k nejvíce zadluženým nemocnicím v České republice, protože její závazky dosahovaly miliardy Kč. Na pochybné praktiky poukazovali již zaměstnanci nemocnice, členové dozorčí rady ale dokonce i zdravotní pojišťovna. Navzdory tomu vedení kraje na tyto upozornění nereagovalo. Poté se o

hospodaření nemocnice začal zajímat Nadační fond proti korupci a svá zjištění předal státnímu zastupitelství.

V obžalobě byl uveden trestný čin zjednání výhody při zadání veřejné zakázky ale také porušení povinnosti při správě cizího majetku, která se týkala veřejné zakázky s Modernizace magnetické rezonance Philips Intera v celkové hodnotě 22 miliónu Kč. Podle obžaloby se předsedkyně představenstva Dana Barášová domlouvala s firmou Philips Česká republika s.r.o. zadávací podmínky i cenu, a to před samotným zadáním zakázky. Navíc byla veřejná zakázka zadána bez uveřejnění, aniž by bylo řečeno, že nemůže proběhnout standartní veřejná soutěž. Podle obžaloby zakázka neměla vůbec proběhnout, protože nemocnice měla s firmou Philips servisní smlouvu do roku 2016.

Podle vyšetřovatelů se Dana Barášová dopustila i jiného trestního činu, a to zkreslování údajů hospodaření nemocnice, v tomto případě došlo k vážným manipulacím s účetnictvím, avšak tento trestný čin byl bohužel promlčen. Na alarmující hodnoty finančních ukazatelů upozornila předsedkyně dozorčí rady Hana Příleská, která zaslala dopis na vedení kraje. Uvedla i fakt, že kraj by mohl kvůli podezřelému hospodaření o nemocni přijít. Na manipulaci s účetnictvím rovněž upozornil Václav Rýzner, bývalý ředitel Fakultní nemocnice v Olomouci. K manipulaci docházelo díky takzvaným dohadným položkám. Nadační fond proti korupci poskytl informace, že došlo k manipulaci v hodnotě 80 miliónů Kč. Dalším faktem je, že audity pro KNTB zpracovávala firma TOP auditing, s.r.o., která posuzovala účtování dohadných položek a uvedla, že je účetnictví v pořádku a k žádným manipulacím nedochází. Z tohoto důvodu podal NFPK podnět na prověření této firmy ke Komoře auditorů České republiky. (Kauza Zlínska nemocnice)

Při zkoumání hospodaření KNTB, zjistil Nadační fond proti korupci i další podezřelé jednání. Například: nevyhlašování veřejných soutěží, tam kde to bylo nutné, nebo dodávání zakázek, které již byly dodány. (Výroční zpráva nfpk.cz)

3.6 Kverulant, o.p.s.

Organizace Kverulant, o.p.s. vznikla v roce 2009 jako obecně prospěšná společnost. Do roku 2014 vystupovala pod názvem Acta non vebra, z latinského „jednat, ne mluvit“, což nadále zůstává hlavní zásadou organizace.

Záměrem organizace je řešit kauzy, které jsou v zájmu veřejnosti. Organizace tak zastupuje ty občany, kteří se s korupcí setkají, ale nemají dostatečné finanční prostředky, čas nebo odhodlání se pouštět do sporů, které ani nemusí dopadnout v jejich prospěch. Svoji

pozornost organizace směřuje především na plýtvání veřejnými prostředky, zneužívání postavení politiků a nefunkčnost státní správy. Od roku 2009 do roku 2020 Kverulant řešil 74 kauz.

Kverulant podává stížnosti, trestní oznámení i petice s cílem sjednat nápravu. Také si stanovil tři zásady, kterých se drží, i když nemusí být úplně korektní a mohou ho omezovat. První zásadou je nepodporovat ani se nestýkat s politiky, tohoto důvodu není Kverulant v Radě vlády pro koordinaci boje s korupcí. Další zásadou je to, že nekomentuje veřejně nic, co se ho přímo netýká. A také odmítá dary z veřejných rozpočtů, nebo od politiků a politických stran.

Hlavními přispěvateli jsou fyzické osoby, jejichž příspěvky tvoří zhruba polovinu příspěvků, mezi další přispěvatele se řadí malé a střední firmy ale i nadace. Například: Nadační fond proti korupci, Securitas, Bisnode, Nadace Via, CZC.cz, Livesport a mnoho dalších. Významným přispěvatelem je i GIVT, kde lidé mohou nakupovat z různých e-shopů a přispět tak libovolným procentem z nákupu vybrané organizaci, aniž by platili něco navíc. (Kverulant.org)

Kauza Falešné respirátory. V době koronavirové epidemie Kverulant upozornil na prodej nebezpečných respirátorů firmy TEX-TECH. Firma tvrdila, že respirátory za splňují normu FFP2. Vydat prohlášení, že výrobek splňuje normu, mohou v České republice jen dva certifikační autority. Základním parametrem respirátoru je určitá hodnota jeho filtrační části.

Výzkumný ústav bezpečnosti práce (VÚBP) provedl kontrolu měření výrobku firmy TEX-TECH. Test se provádí formou průniku miniaturních kapének parafínového oleje. V tomto testu však výrobky selhaly. Normě FFP2 by vyhověly, pokud by byl průnik pod 6 %. V případě respirátorů od firmy TEX-TECH se průnik pohyboval mezi 14–17 %. Přesto ale firma respirátory označovala FFP2. Stejně tak i označením CE, které vyjadřuje, že daný výrobek splňuje evropský technický standard, který se nazývá evropská harmonizovaná norma. To znamená, že výrobek splňuje předpisy, které se týkají zdraví, ochrany životního prostředí v Evropě, nebo bezpečnosti. Před tím, než může výrobce takto legálně označit svůj výrobek, musí projít složitým procesem.

Kverulant se s těmito zjištěními obrátil na Českou obchodní inspekci a poté dosáhnul toho, že internetový obchod Alza zastavil prodej respirátorů. Firma TEX-TECH podala na Kverulanta žalobu, ale soud ji zamítl a shledal, že firma neměla platný certifikát. A firma TEX-TECH skončila v insolvenční.

3.7 Růžový panter

Další protikorupční organizací je Růžový panter, která vznikla jako občanské sdružení v roce 2002, později však přešla Spolek. Zájmem organizace je monitoring je korupčního prostoru jako například: nakládání s veřejnými prostředky, financování politických stran, veřejné zakázky nebo klientské vztahy. Růžový panter se také zaměřuje na vymahatelnost práva, a to především vymahatelnost informací, které mají být ze zákona veřejné. Dalším zájmem organizace je bezpečností problematika do, které spadá bezpečností strategie státu a kontrola Národního bezpečnostního úřadu.

Cílem samotných projektů je řešení daných problémů určitými změnami, opatřeními či diskusemi. Přednost mají ty projekty, které řeší nejaktuálnější problémy vykazující možné bezpečnostní rizika pro fungování státu. Při zpracování kauz nebo projektů zveřejňuje organizace informace k postupům veřejné správy i justice, eventuálně iniciuje občansko-právní či trestní řízení. Růžový panter poskytuje veřejnosti konzultace, účastní se prosazování různých legislativních úprav v právním řádu, které souvisejí s konkrétní problematikou. Organizace se také účastní nebo řídí různé odborné semináře. Účelem práce organizace není zastupovat činnost policie nebo usilovat o to, aby byla konkrétní osoba za spáchání trestného činu odsouzena. Prioritou je spíše zkvalitnění práce policie, soudů, státního zastupitelství nebo také omezení korupčního prostoru. (Růžový panter, zpráva o činnosti)

Mezi hlavní přispěvovatele patří fyzické osoby, firmy nebo nadace. Jmenovitě Nadace VIA, Nadace Open Society Fund Praha, Hospodářské noviny. Růžový panter odmítá příspěvky ze státních grantů z důvodu střetu zájmu.

Výroční zprávy ani jiné detailnější informace o hospodaření Růžový panter nezveřejňuje, poněvadž není zapsán v rejstříku firem, nemá povinnost údaje zveřejňovat.

Kauza „Ruský dluh“. Po listopadové revoluci, v roce 1989, kdy v čele ministerstva financí byl Václav Klaus, odešla do Sovětského Svazu půjčka ve výši 1,3 miliard USD. Dohoda říká, že tehdejší Československo pošle peníze, aby se zajistil odbyt a vypořádal rozdíl mezi vývozem českých výrobků v tehdejším Sovětském svazu. Ke splacení dluhu došlo pouze částečně, kdy ruská strana uvolnila asi 50 miliard Kč, ale 30 miliard Kč bylo ztraceno.

V roce 1995 rozhodla vláda Miloše Zemana, že dluh odkoupí firma Falcon Capital a začala tajná operace o převodu peněz. Firma poté profitovala z toho, že stát peníze nevymohl. Bylo dohodnuto, že tato firma odkoupí část dluhu. Nebylo jasné, kdo je malá firma založená

lidmi z východní společnosti a kde vzala peníze. Česká republika přišla tehdy o desítky miliard korun.

V této kauze byli zapojeni Václav Klaus, poté Miloš Zeman, a i další úředníci ministerstva a agenti tajných služeb, kteří podepisovali dokumenty. Spousta otázek zůstává nezodpovězena. Ze stran našich představitelů nedošlo k vysvětlení, i přesto, že dokumenty vše potvrzují. Řada písemností byla uchována na ministerstvu financí a až po přesunutí spisů do státního archívu jsou dohledávány další informace. (zprávy. aktuálně)

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo zmapovat a zhodnotit práce neziskových organizací bojujících proti korupci v České republice a jejich zapojení do vládních strategií boje proti korupci od vzniku České republiky. Jak vyplynulo z odborné rešerše, neziskové organizace se mohou členit na servisní, filantropické, zájmové a advokační. Neziskové organizace bojující proti korupci patří mezi advokační-veřejně prospěšné neziskové organizace.

Analýzou vládních dokumentů určených k boji proti korupci vydané v letech 1998–2021, jimiž jsou Vládní program boje proti korupci (1999–2007), Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2006 až 2011, Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012, Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2013 a 2014, Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017 a Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2018 až 2022 bylo zjištěno, že vláda chtěla zapojovat do boje korupci neziskové organizace (Článek 13, Úmluva OSN proti korupci). K tomu byla vláda vázána Úmluvou OSN proti korupci (UNCAC).

V České republice jsou nejvýznamnější neziskovými organizacemi v boji proti korupci Transparency International – Česká republika, o.p.s., a Oživení, z.s. Transparency International – Česká republika, o.p.s. je pobočka Transparency International, která působí od roku 2004 a realizuje projekty vedoucí k omezování korupce ve společnosti, provádí vzdělávací, publikační i vydavatelskou činnost. Oživení, z.s., vzniklo v roce 1997. Zároveň je součástí koalice OSN proti korupci. Zabývá se především rozvojem občanské společnosti. Dalšími významnými organizacemi bojující proti korupci jsou Nadační fond proti korupci, Kverulant o.p.s., a Růžový panter. Nadační fond proti korupci vznikl v roce 2011. Mezi jeho cíle patří zejména odhalování korupce a finanční podpora protikorupčních projektů, nebo pomoc lidem, kteří se postaví korupčníkům. Kverulant o.p.s., vznikl v roce 2009 a zaměřuje se především na odhalování korupce ve veřejné správě, edukační činnost, konzultační nebo publikační činnost. Růžový panter, vznikl v roce 2002. Jeho hlavní činností je monitoring ve veřejné správě. Jedná se o advokační neziskové organizace, která vláda v minulosti podpořila formou dotace. V české společnosti, kde vláda nemá schopnost kontrolovat korupci (Pernica a Pikhart, 2021) mají neziskové organizace stále nezastupitelné místo v boji proti korupci, protože udržují téma korupce v popředí zájmu české veřejnosti.

POUŽITÁ LITERATURA

1. Akční plán boje s korupcí na rok 2015. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://korupce.cz/protikorupcni-dokumenty-vlady/na-leta-2011-a-2012/>
2. Akční plán boje s korupcí na rok 2016. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://korupce.cz/protikorupcni-dokumenty-vlady/na-leta-2011-a-2012/>
3. Akční plán boje s korupcí na rok 2017 [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://korupce.cz/protikorupcni-dokumenty-vlady/na-leta-2011-a-2012/>
4. BAŠNÁ, K. Tři generace metod měření korupce v Evropě. In: Naše společnost. 16. 2018, s. 9-34. ISSN 1214-438X
5. BOUKAL, Petr a Hana VÁVROVÁ. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1293-8
6. Česko se díky prorůstající privatizaci veřejného zájmu propadá v Indexu vnímání korupce 2020. [online]. 28.1. 2021 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.transparency.cz/cpi2020/>
7. DANČÁK, Břetislav, Vít HLOUŠEK a Vojtěch ŠIMÍČEK. *Korupce: projevy a potírání v České republice a Evropské unii*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav, 2006. Sborníky, sv. 28. ISBN 80-210-4062-9
8. DUFKOVÁ, Ivana a Jiří ZLÁMAL. *Korupce*. Praha: Střední policejní škola Ministerstva vnitra, 2005, 71 s. bez ISBN.
9. DVOŘÁKOVÁ, V. O prostoru korupčních příležitostí: kdy, kde a jak se vytváří v České republice. Praha: Slon, 2020, 201 s. Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-301-9.
10. FRIČ, P. *Korupce na český způsob*. Praha: G plus G, 1999, 302 s. Zde a nyní. ISBN 80-86103-26-9
11. FRIČ, Pavol a Rochdi GOULLI. *Neziskový sektor v ČR: výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University*. Praha: Eurolex Bohemia, 2001. ISBN 80-86432-04-1
12. CHMELÍK, J. a TOMICA, Z. *Korupce a úplatkářství*. Praha: Linde, 2011, 281 s. ISBN 978-80-7201-853-6
13. Index veřejné integrity [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://integrity-index.org/methodology/>
14. Index vnímání korupce. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.transparency.org/en/cpi/2020/index/nzl>
15. JOŠT, Marek. *Nestátní neziskové organizace: právní úprava, účetnictví, audit, transparentnost*. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE, 2019. ISBN 978-80-245-2325-5

16. Kauza Falešní respirátory [online]. 2021 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.kverulant.org/cases/fejkovy-respirator/>
17. Kauza Lesy ČR [online]. 5.11. 2018 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.transparency.cz/kauzy/lesy-cr/>
18. Kauza převody obecních pozemků rodinným příslušníkům [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.oziveni.cz/2020/11/prevody-obecnich-pozemku-rodinnym-prislusnikum-neni-stret-zajmu/>
19. Kauza Ruský dluh [online]. 25. 5. 2021 [cit. 2021-11-30]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/klaus-kauza-ruskeho-dluhu-ma-zablokovat-muj-pripadny-navrat/r~f91c395ebd6611ebbfd0cc47ab5f122/>
20. Kauza Zlínská nemocnice [online]. 19. 4. 2018 [cit. 2021-11-30]. Dostupné z: <https://www.nfpk.cz/p/o---obzaloba-ve-zlinske-nemocnicni-kauze-hre>
21. Kauzy Oživení. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.oziveni.cz/Kauzy>
22. Kverulant Obecně prospěšná organizace [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.kverulant.org/>
23. Nadační fond proti korupci [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.nfpk.cz/pca/co-delame>
24. Nadační fond proti korupci. [online]. 2008 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.nfpk.cz/pca/co-delame>
25. Oživení [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.nfpk.cz/pca/co-delame>
26. PERNICA, B. a PIKHART M. Left by the West? Academic Discourse on Corruption for a Better Social Resilience. *Emerging Science Journal* [online]. 2021, 5(2) [cit. 2021-4-27]. ISSN 2610-9182. DOI:10.28991/esj-2021-01266
27. POSPÍŠILOVÁ, Tereza a Magdaléna ŠTOVÍČKOVÁ. Příběhy budování občanského sektoru v České republice po roce 1989. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2019. ISBN 978-80-246-4427-1
28. Protikorupční organizace Růžový panter. Zpráva o činnosti nevládní protikorupční organizace Růžový panter [online]. 2004 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://adoc.pub/nevladni-protikorupni-organizace-rovy-panter-zprava-o-innost.html>
29. ROUDNÝ, Radim a Josef ZILVAR. *Korupce: boj proti korupci ve veřejné správě*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2001. ISBN 80-7194-314-2
30. Strategie vlády na období 2006 až 2011. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://korupce.cz/protikorupcni-dokumenty-vlady/na-leta-2006-az-2011/>
31. Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://korupce.cz/protikorupcni-dokumenty-vlady/na-leta-2011-a-2012/>
32. The World bank. The Worldwide Governance Index [online]. [cit. 2021-11-21]. Dostupné z: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/index.aspx#home>

33. Transparency International [online]. 16.10.2014 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.transparency.cz/stret-zajmu/>
34. Transparency International, kauzy a projekty [online]. [cit. 2021-11-28]. Dostupné z: <https://www.transparency.cz/publikace-a-analyzy/vyrocní-zprava-2019/>
35. Transparency international: Corruption Perception Index [online]. [cit. 2021-11-13]. Dostupné z: <https://www.transparency.org/en/cpi>
36. Transparency International: Global Corruption Barometer [online]. 2016 [cit. 2021-11-21]. Dostupné z: <https://www.transparency.org/en/gcb/europe-and-central-asia/europe-centralasia-2016>
37. Úmluva OSN proti korupci (UNCAC). Justice.cz [online]. [cit. 2021-11-28]. Dostupné z: <https://www.justice.cz/web/msp/organizace-spojonych-narodu?clanek=umluva-osn-protikorupci-uncac>
38. Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://korupce.cz/protikorupcni-dokumenty-vlady/na-leta-2011-a-2012/>
39. Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2018 až 2022. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://korupce.cz/protikorupcni-dokumenty-vlady/na-leta-2011-a-2012/>
40. Vládní program boje proti korupci (1999–2007). [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: https://kormoran.vlada.cz/usneseni/usneseni_webtest.nsf/0/37116E873678ACFFC12571B6006D4474
41. Vládní program boje proti korupci v letech 1999-2004 [online]. 17. 2. 1999 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/vladni-program-boje-proti-korupci-v-letech-1999-2004.aspx>
42. Vládní program boje proti korupci v letech 1999–2004 [online]. 17.2. 2014n. 1. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/vladni-program-boje-proti-korupci-v-letech-1999-2004.aspx>
43. VOLEJNÍKOVÁ, Jolana. *Korupce v ekonomické teorii a praxi*. [Praha]: Profess Consulting, c2007. Cesta k finanční svobodě. ISBN 978-80-7259-055-1
44. Výroční zpráva 2019. [online]. [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: <https://www.transparency.cz/publikace-a-analyzy/vyrocní-zprava-2019/>
45. *Výroční zpráva Nadačního fondu proti korupci* [online]. 2018 [cit. 2021-11-29]. Dostupné z: https://www.nfpk.cz/admin/pages/builder/edit/_userfiles/soubory/vyrocní_zpravy/NFPK_VZ2018_CZ_auditor.pdf
46. Worldwide governance indicators. [online]. [cit. 2021-11-21]. Dostupné z: <https://info.worldbank.org/governance/wgi/Home/Reports>
47. Zákon č. 248/1995 Sb., Zákon o obecně prospěšných společnostech. In Sbíрка zákonů České republiky. 30. října 1995. ISSN 1211-1244

48. Zákon č. 3/2002 Sb., Zákon o církvích a náboženských společnostech. In Sbíрка zákonů České republiky. 7. ledna 2002. ISSN 1211-1244
49. Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník. In: Sbíрка zákonů České republiky. 3. února 2012. ISSN 1211-1244

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA A – Výpis z rejstříku – OŽIVENÍ, o. s.

PŘÍLOHA B – Výpis z rejstříku – TRANSPARENCY INTERNATIONAL – Česká republika, o.p.s.

PŘÍLOHA C – Výpis z rejstříku – NADAČNÍ FOND PROTI KORUPCI

PŘÍLOHA D – VÝPIS Z REJTŘÍKU – KVERULANT.org o.p.s.

PŘÍLOHA E – VÝPIS Z REJTŘÍKU – RŮŽOVÝ PANTER

**PŘÍLOHA A – VÝPIS Z REJSTRÍKU – TRANSPARENCY
INTERNATIONAL – Česká republiky, o.p.s.**

Název	Transparency international – Česká republika, o.p.s.
Datum zápisu	11.2.2005
Datum vzniku	11.2. 2005
Právní forma	Obecně prospěšná společnost
Účel	<p>Provádění průzkumů a výzkumů, zaměřených na rozsah korupce ve společnosti a jejich dopad na moderní společnost</p> <p>Realizace projektu vedoucích k omezování rozsahu korupce ve společnosti</p> <p>Pořádání konferencí, seminářů a workshopů</p> <p>Poradenství v oblasti aplikace právních předpisů a ekonomiky</p> <p>Spolupráce ve tvorbě právních předpisů a systémových změn právního prostředí v ČR</p> <p>Vzdělávací činnost</p> <p>Publikační a vydavatelská činnost</p> <p>Organizace protikorupčních kampaní</p> <p>Spolupráce s vládními, nevládními, mezinárodními organizacemi a jinými subjekty v oblasti boje proti korupci</p>

PŘÍLOHA B – VÝPIS Z REJSTŘÍKU – OŽIVENÍ, o. s

Název	Oživení, o. s.
Datum zápisu	1.1.2014
Datum vzniku	13. 11. 1997
Právní forma	Spolek
Účel	Rozvoj občanské společnosti, demokracie a právní řádu Podpora aktivní účasti občanů ve správě věcí veřejných Prosazování principu odpovědnosti a transparentnosti ve veřejné správě Prosazování principu partnerství v neziskovém sektoru a mezi nevládními neziskovými organizacemi, veřejnou správnou a komerčním sektorem Ochrana přírody a krajiny Podpora prosazování principu udržitelného rozvoje

PŘÍLOHA C – VÝPIS Z REJSTŘÍKU – NADAČNÍ FOND PROTI KORUPCI

Název	Nadační fond proti korupci
Datum zápisu	15.3. 2011
Datum vzniku	15.3. 2011
Právní forma	Nadační fond
Účel	Podporovat a přispívat k budování etických hodnot v demokratické společnosti Podporovat odhalování korupční činnosti ve veřejné správě Podpora odhalování korupční činnosti a nehospodárného nakládání s veřejnými prostředky ve státní správě a územní samosprávě Podporovat projekty zaměřené na odhalování korupce Vyhledávání, zpracování a analýza informací o korupčním jednání Osvětová činnost v oblasti boje proti korupci Iniciační činnost v oblasti legislativy s cílem omezení prostoru pro korupční jednání Edukační činnost Konzultační a publikační činnost

PŘÍLOHA D – VÝPIS Z REJTRÍKU – KVERULANT.org, o.p.s.

Název	Kverulant.org o. p.s.
Datum zápisu	23.7. 2009
Datum vzniku	23.7. 2009
Právní forma	Obecně prospěšná společnost
Účel	<p>Společnost bude prosazovat veřejný zájem v oblasti sociální, ekologické, podpory a ochrany mládeže, zdravotnické, vědy a vzdělávání.</p> <p>Společnost bude ve veřejném zájmu dohlížet na dodržování zákonných a demokratických principů při správě státu a obcí a prosazovat dodržování zákonů všemi dostupnými, účelnými a legálními prostředky.</p> <p>Společnost bude bezplatně poskytovat služby široké veřejnosti při prosazování veřejného zájmu. Společnost bude v zájmu veřejnosti vyvolávat tlak veřejnosti, podporovat jej, koordinovat a uplatňovat s cílem dosahovat pozitivních změn. Společnost bude poskytovat dostupnou pomoc zejména obětím závažného porušování zákonnosti s cílem sjednat nápravu a prosadit veřejný zájem</p> <p>Správní rada je oprávněna po předchozím souhlasu zakladatelů rozhodnout o rozšíření poskytovaných služeb, pokud veřejnost jejich poskytování požaduje. Stejně je oprávněna rozhodnout o zrušení služby, pokud o ni není po dobu delší než jeden rok zájem.</p> <p>Společnost bude prosazovat veřejný zájem v oblasti hospodaření s veřejnými statky, sociální, ekologické, podpory a ochrany mládeže, zdravotnické, vědy a vzdělávání.</p> <p>Společnost bude ve veřejném zájmu dohlížet na dodržování zákonných, demokratických a hospodárných principů při správě státu a územních samospráv a prosazovat dodržování zákonů všemi dostupnými, účelnými a legálními prostředky.</p> <p>Společnost bude ve veřejném zájmu dohlížet na dodržování rovnosti před zákonem a na dodržování tohoto principu při správě státu a územních samospráv.</p> <p>Společnost bude ve veřejném zájmu prosazovat opatření vedoucí k omezení prostoru pro korupci a klientelismus při správě státu a územních samospráv.</p> <p>Společnost bude bezplatně poskytovat služby široké veřejnosti při prosazování veřejného zájmu. Společnost bude v zájmu veřejnosti vyvolávat tlak veřejnosti, podporovat jej, koordinovat a uplatňovat s cílem dosahovat pozitivních změn.</p> <p>Společnost bude poskytovat dostupnou pomoc zejména obětím závažného porušování zákonnosti s cílem zjednat nápravu a prosadit veřejný zájem.</p>

PŘÍLOHA E – VÝPIS Z REJTRÍKU – RŮŽOVÝ PANTER

Název	Růžový panter
Datum zápisu	1.1. 2014
Datum vzniku	24.5. 2002
Právní forma	Spolek (neaktivní)
Účel	